

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työntekijän eläkelain, julkisten alojen eläkelain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työntekijän eläkelain, julkisten alojen eläkelain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 130/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 16/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 88 §:n 2 momentti, 153 § ja 182 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 69/2016, seuraavasti:

88 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

— — — — —
Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroo-

Eduskunnan vastaus EV 111/2016 vp

pan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

— — — — —

153 §

Työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä

Työntekijän työeläkevakuutusmaksu on 4,2 prosenttia lisättynä puolella siitä prosenttimäärästä, jolla tämän lain mukaisen vakuutuksen keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu prosentteina palkasta ylittää luvun 18,2. Keskimääräinen työeläkevakuutusmaksu lasketaan ottaen huomioon 169 §:n 3 momentissa tarkoitetut maksun alennukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosentti.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

— — — — —

Työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena ovat 1 momentissa luetelluissa eläkelaitoksissa vakuutettuina olleiden etuudensaajien 74 §:n 3 momentin 2, 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat työ- ja ansiotulot, joihin lisätään työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrä vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä. Työttömyysvakuutusrahaston maksu määrätään siten, että se arvion mukaan vastaa määrää, joka saataisiin, jos edellä tarkoitetuista työ- ja ansiotuloista suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua vastaava maksu.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Määrättäessä 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrää käytetään luvun 4,2 prosenttia sijaan vuodelle 2017 lukua 3,2 prosenttia, vuodelle 2018 lukua 3,4 prosenttia sekä vuodelle 2019 lukua 3,8 prosenttia.

Määrättäessä 182 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työttömyysvakuutusrahaston maksun perusteena olevia työ- ja ansiotuloja työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

— — — — —

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 36 §:n 2 momentti, 72 §:n 3 momentti ja 103 §:n 1 momentti seuraavasti:

36 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 23—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

72 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä tai sinä päivänä, jona 2 momentissa tarkoitettu lapsi täyttää 18 vuotta (*lesken laskennallinen eläke*). Jos leski edunjättäjän kuolinpäivänä tai 2 momentissa tarkoitettun lapsen täyttäessä 18 vuotta on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, hänen työeläkkeenään pidetään sitä eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta tai nuorimman lapsen 18 vuoden iän täyttämistä edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusajaksi luetava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

103 §

Eläkkeen perusteena oleva työansio ja loppupalkka

Laskettaessa sotilaan eläkkeen perusteena olevaa työansiota otetaan huomioon ainoastaan 104 §:n mukaiset ansiot. Eläkkeen perusteena oleva työansio lasketaan ottaen huomioon, mitä 85 ja 94 §:ssä säädetään. Eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä kunkin vuoden

Eduskunnan vastaus EV 111/2016 vp

työansioista vähennetään määrä, joka vastaa kyseiselle vuodelle vahvistettua työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitettua työntekijän työeläkevakuutusmaksua vähennettynä 1,2 prosenttiyksiköllä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Määrättäessä 103 §:ssä säädettyä eläkkeen perusteena olevaa työansiota työntekijän työeläkevakuutusmaksun määrästä vähennetään 1,2 prosenttiyksikön sijaan 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2017, 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2018 ja 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2019.

— — — — —

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 9 b ja 9 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 9 b §:n 2 momentti ja 9 e §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 524/2008, seuraavasti:

9 b §

Hallintoneuvosto

— — — — —

Hallintoneuvostossa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä, ja niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallintoneuvoston jäsenmäärästä.

— — — — —

9 e §

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

— — — — —

Hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Niitä edustajia, jotka on valittu keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kolmasosa hallituksen jäsenmäärästä, ja niitä edustajia, jotka on

Eduskunnan vastaus EV 111/2016 vp

valittu keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä, on oltava vähintään kuudesosa hallituksen jäsenmäärästä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Hallintoneuvoston kokoonpanoon ennen vuonna 2019 valittavan hallintoneuvoston valintaa sovelletaan 9 b §:n 2 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa. Hallituksen kokoonpanoon ennen vuonna 2020 valittavan hallituksen valintaa sovelletaan 9 e §:n 3 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

— — — — —

Laki

yrittäjän eläkelain 81 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 81 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 72/2016, seuraavasti:

81 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

— — — — —

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutus-aikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

— — — — —

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 82 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 82 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 75/2016, seuraavasti:

82 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

— — — — —
Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimieseläkelain 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 93 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 78/2016, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 111/2016 vp

93 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

— — — — —
Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai hän saa osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, hänen työeläkkeenään pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, hänen työeläkkeenään pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hänen ulkomailla työskentelynsä taikka Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutus-aikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain mukaista.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 7.10.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri